

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYŰLEKEZETI LAPJA • 2012. DECEMBER XXIII. ÉVFOLYAM 23. SZÁM

Aki az Úré, jöjjön hozzám!

„Szüless meg bennünk szeretet / te legszebb lelki virtus, / teremts bennünk új életet, / szüless meg bennünk, Krisztus!” Bódás János: Ádvent (részlet)

„Aki az Úré, jöjjön hozzám.” (2Móz 32,26) Advent idején a Királyok dicsőséges Királya hívogat bennünket, hogy jöjjetek hozzám. Azért szölongat, hogy segítsen rajtunk. Mi szükség erre, amikor karácsony előtt kissé megváltozunk? Földíszítik az utcákat, elrendezik a kirakato-
kat, a házakon és kerítésekén fények világítanak, azért hogy boldogan ünnepljünk.

Néhány napra felejtjük a rideg, fájdalmas valóságot. Mert a díszek, a fények gazdasági, pénzügyi, erkölcsi válságot takarnak, és a tudósok közeli világpusztulást jövendölgetnek. A felgyűlt adósságot krízisben lévő emberek képtelenek fizetni. A megoldás? – Az Európai Unió, az Egyesült Államok és más világhatalmak vezetői pénzügyi átszervezésben próbálkoznak megoldásokkal.

Hogy néz ki az egyház? Látszatra minden rendben. Felújított templomok tornyai nyúlnak az ég felé, mutatós nagy rendezvényekkel dicsekedünk, jól szervezett intézmények működnek, és az internetes hálón még a világ végén lakó reformátusra is rátalálunk. Csinos, érdekes sajtókiadványainkat lapozgatjuk. De

a fény elvakít, a látszat csal. A mai lelkipásztorok igen elfoglaltak, fáradtak, néha tanács-talanok és mondanivalójuk alig. A látványos jócselekedetokről, önmutogatásról prédikálnak, mialatt a gyülekezetek létszáma fogy. A világ és az egyház válságba jutott.

A válságba jutott ember valahol kiutat keresve menekülni próbál a szexbe vagy szeszbe, pusztítja felebarátját, elhagyja a szülőföld-jét, vagy reménytelenül öngyilkos lesz. A napokban történt, hogy drogos diákot magához rendelt volna igazgatója, és a fiú félelmében kimászott az ablakon, villámhárítóba kapaszkodott, hogy leereszkedjen és megmeneküljön a felelősségre vonás elől, de alázuhant. – Az egyház lelkipásztorai modern módszerekkel próbálják vonzóvá tenni önmagukat, és megnyerni a vallástalanokat.

A 2Móz 32. részében pontosan ilyen válságról olvasunk. A 430 éves egyiptomi fogságból Isten Mózes által kiszabadította Izraelt. Kánaán felé haladva letáboroztak a Sinai-hegynél. Mózes fölment a csúcsra és hosszabban Isten színe előtt időzött. Odalent a csodákat látott nép panaszkodott és lázadott a helyzete miatt. Mózes testvérét, Áront

BOJTOR ISTVÁN ny. lelkipásztor

FOLYTATÁSA A 7. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

Adventi koszorú

Advent a várakozás ideje: várakozás a karácsonyra és Krisztus második, a világ végét jelentő eljövetelére. Az őskeresztyének számára ez utóbbi, reményük szerint hamarosan bekövetkező esemény volt a keresztyén hit lényege. Hosszú évszázadok alatt a keresztyénség megértette, hogy a világ vége elhúzódott a beláthatatlan jövőbe, és a földi élet törvényei szerint kell berendezkednie. Ebből olyan konfliktusok keletkeztek, amelyek megkísértették a vagyon és a hatalom iránti vágygal, türelmetlenséggel és gyilkos indulatokkal. Az egyház kétezeréves fennmaradása mégis azt bizonyítja, hogy minden nehézségek ellenére sikerült megőriznie az alapító, Krisztus tanítását.

Az idei Advent alatt, sajnos, nem annyira Krisztus közeli, második eljövetelére, hanem a Karácsony méltó megünneplésére készülünk. Keresztyénként a bűnbánat gyakorlásával, állampolgárként egy békés ünnep reményével, a fogyasztói láz bűvöletében a semmiből vagy a szűkösből is bevásárlási bravúrokkal vagyunk elfoglalva. Egy évben egyszer semmi sem drága, és az utcákat, tereket ellepő alkalmi bódék nyugati módra – de nem mindig nyugati színvonalon –, lényegében az egész decembert a bevásárlás hónapjává, nyüzsgő kirakodóvásárrá változtatják. Így az ünnep liturgiai jelentőségét feledve, főleg az anyagi javakat hajszoljuk.

Az adventi várakozás kettőssége – egy ismétlődő ünnepre és a világ végére való felkészülés – kísért az elkövetkező hetek keresztyén közhangulatában. A hit parancsai szerint végleges bűnbánatra és ellenségeinkkel való teljes megbékélésre kellene törekednünk, de a földi törvények alapján annak is örülhetünk, ha néhány hétig gyarolj vétkeinket és indulatainkat alá tudjuk rendelni valami nemesebbnek, egy szép és békés ünnepre való felkészülésnek. A társadalmat – és köröskörül a világot – a szegénység nál is jobban fenyegeti a gyűlölködés, a mind féktelenebb indulat, az etnikai és politikai eredetű nézeteltérés.

Úgy illendő, hogy az ember a kiengesztelődés első gesztusát ne másoktól várja, hanem maga tegye meg. Ezért jogosan várható, hogy a keresztyén egyházak az adventi készülődés jegyében hangsúlyosan figyelmeztessenek a megbékélés, a kiengesztelődés parancsolatára, az elavult gyűlölködés veszélyére. Hosszú ideje nem volt erre olyan égető szükségünk, mint napjainkban: e figyelmeztetés minden jóakarató ember kifejezett óhaja.

BÁNYAI LÁSZLÓ

Hiszem és vallom /2. A névadás lehetőség /4. A presbiter felelőssége /6.

„E kettő közül melyik teljesítette az atya akaratát? Mondának néki: Az első.”

Mt 21,31/a

Ezt a példázatot Jézus a jeruzsálemi templomban mondta el. Azokért mondta el és azoknak, akik az akkori vallásos élet vezetői voltak. Azoknak címezte, akik megkérdőjelezték Isten-Fiú mivoltát is, mert nem akarták követni őt, mert nem akarták Isten akaratát megcselekedni.

Jézus figyelmeztette a képmutatással élőket, hogy ebben a példázatban róluk van szó, még nem késő, hogy megváltozzanak, hogy Istenhez őszintén visszatérjenek. Bölcsőbb lenne, ha nem kérdőjeleznék meg Jézus isteni teljhatalmát, inkább tükörbe néznének. A tükörben magukat látnák, Isten igaz akaratának mércéjét, s azt, ahogyan az életükben a kettő egymáshoz viszonyul. Isten mércéje az Ő akaratának megcselekvése, s e mércé alatt is lehet maradni és a mércét el is lehet érni. Jézus épp azért mondta el ezt a példázatot, hogy hirdesse, még nem késő meggondolni, átgondolni azt, hogy a mércé eléréseért mit kell másképpen tenni, min kell változtatni.

A példázatban az apa maga a mennyei Atya, Jézus Atyja, a mi Atyánk. A két testvér az atyai örökség, a szőlős, örökösei. Az apa a legbizalmasabb, a legszeretetteljesebb kapcsolatban van fiaival, ezért kéri őket, hogy dolgozzák meg a szőlőt. A szőlős Istentől való kiválasztottságra utal, a választott népre. A vallási vezetők Isten szőlősének első számú örökösei, ezért kapták az Atyától a parancsot, a küldetést, a hatalmat arra, hogy megmunkálják a választott nép szívét, hogy hirdessék nekik és mutassanak jó példát abban, hogy Istentől elválasztottak az Ő akaratának teljesítésére. Az Atya fiainak, a választott népnek tehát az a küldetése, Isten dolgainak örököseként, hogy az Atya akaratát teljesítse és ilyen életmód által vezessen el másokat Istenhez.

A két testvér viszonyulása az atyai küldetéshez a Jézushoz való viszonyulás kétféle módjára is utal.

Az első fiú magatartása azokra utal, akik tudják, hogy az Atya akaratát meg kellene cselekedni, tudják mit kell tenni, de először nem mondanak erre, először ellenkeznek, kimondják, hogy nem mennek az Atya parancsát teljesíteni, de meggondolják magukat, visszavonják engedetlenségüket és végül is engedelmeskednek az Atyának, teljesítik akaratát. Az első fiú azokra utal, akik noha először engedetlenek, ellenkeznek az Atyával, mégis meggondolják magukat és teljesítik küldetésüket. Az első fiú végül is teljesíti az atyai küldetést, ezért nem marasztalható el.

A második fiú azokra utal, akik kimondják, hogy elmennek teljesíteni az atyai küldetését, szavak szintjén hangoztatják az Atyának, hogy ők meg fogják cselekedni az Ő akaratát, ám a tettek, a jó cselekedetek el-

A LÉLEK CSENDJE

Cselekedjük az Atya akaratát

maradnak. A másik fiú nem teljesíti Isten akaratát, ezért elmarasztalható.

A farizeusok, a nép vénei, a főpapok által lenézett és megvetett vámszedők, paráznák, bűnösök az első fiúhoz hasonlóan először is nemet mondtak az atya akaratának teljesítésére, ám Keresztelő János igehirdetésére megtértek, meggondolták magukat és hittek Istennek. A farizeusok, a nép vénei, a főpapok pedig mivel nem hittek Jánosnak, nem gondolták meg magukat, nem tértek meg szívből, őszintén, igazán Istenhez, nem teljesítik az Atya akaratát, hiába hangoztatják szavaik szintjén, hogy ők jót cselekednek, jól és helyesen élnek.

Jézus nem azt mondja, hogy még nem juthatnak be Isten országába azok, akik úgy

élnek, úgy cselekednek, mint a második fiú, de kijelenti, hogy megelőzik az így élőket azok, akik teljesítik az Atya akaratát. Az Atya előtt nem az számít, hogy az ő akaratának teljesítése előtt volt-e az elején ellenkezés, engedetlenség, amit később átgondolva vissza is vont valaki, hanem az számít, hogy valaki eljut az ő akaratának teljesítéséig, valaki megcselekszi az ő akaratát.

Jézus szerint nem késő egyik fiúnak sem teljesíteni az Ő Atyjának akaratát. Ha az első fiúhoz hasonlóan először ellenkezik, még nem késő meggondolnia magát, még nem szégyen megtérni és cselekedni az Atya akaratát. A másik fiúhoz hasonlóan élőknél sem késő átgondolni viszonyukat az Atyával, még nem késő meglátni a mu-

BABITS MIHÁLY

Csillag után

Ülök életunt szobámban,
hideg teát kavarok...
Körülöttem fájás-félés
ködhálója kavarog.
Kikelek tikkadt helyemből,
kinyitom az ablakot
s megpillantok odakint egy
ígéretes csillagot.
Ő ha most mindent itthagynék,
mennék a csillag után,
mint rég a három királyok
betelehi éjszakán!
Gépkocsin, vagy teveháton -
olyan mindegy, hogy hogyan!
Aranyat, tömjént és mirrhát
vinnék, vinnék boldogan.
Mennék száz országon át, míg
utamat szelné a váom.
„Aranyad tilos kivinni!”
szólna ott a vámos rám.
„Tömjéned meg, ami csak van,
az mind kell, az itteni
hazai hatalmak fényét
méltón dicsőíteni.”
Százszor megállítanának, -
örülnék, ha átcuszosom:
arany nélkül, tömjén nélkül
érvék hozzád, Jézusom!
Jaj és mire odaérvék,
hova a csillag vezet,
te már függnél a kereszten
és a lábaid csupa seb,
s ahelyett hogy bölcsöd köré
szórják tömjént, aranyat,
megmaradt szegény mirrhámmal
keserűszagú mirrhámmal
kenném véres lábaidat.

„Szállj, szállj magasra, szíveink reménye / Vezess el minket Jézusunk elébe” Szabolcska Mihály: Adventi ének (részlet)

lasztásokat, a hiányzó jó cselekedeteket, még nem késő nem csak szavak szintjén, képmutatón hangoztatni az Atya akaratának teljesítését.

Akik ma nemet mondanak, mondhatnak holnap már igent is az Atya küldésére, akaratának teljesítésére. Aki ma igent mond, holnap mondhat az életével nemet is az Atya akaratára. Jézus azonban arra biztat, hogy aki ma nemet mond, holnap mondjon igent és cselekedje az Atya akaratát, aki igent mond ma, az mondjon igent holnap is és cselekedje az Atya akaratát.

Advent van. Jézus eljövételére figyelünk, nem csak az elsőre, a visszajövetelre is. Ez a példázat most is üzen, üzeni nekünk, hogy még nem késő átgondolni Isten akaratához való viszonyunkat, még nem késő meggondolni magunkat arra nézve, hogy hitből fakadó cselekedeteinkkel teljesítsük Isten akaratát.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

EGYHÁZKERÜLETI KÓRUSTALÁLKOZÓ

Jertek, áldjuk Istent!

A Temesvár-Új Ezredév Egyházközség énekkarát Szabó Gabriella vezényelte

Szeptember 29-én a Zilah-belvárosi templomban került sor a IV. Egyházkerületi Kórustalálkozóra, melyen nyolc egyházmegyéből tizennégy kórus vett részt. Az ünnepi istentiszteleten Csúry István püspök hirdetett ígét a Zak 2,9 alapján.

Orosz Otília Valéria nagyvárad-újvárosi kántor, zenei előadó köszöntő szavai után Berkesi Sándor karnagy az összkarral próbált, melynek során hat ének csendült fel. A karnagy felhívta a figyelmet az énekek történeti hátterére, karakterére, melynek ismeretében hitelesen szólalt meg Huszár Gál *Uram Isten, siess minket megsegíteni* kezdetű éneke, Tinódi *Siess, keresztyén* kezdetű régi magyar éneke, a 80. és a 47. zsoltár valamint két népdalzsoltár, melybe a két gyermekkórus is bekapcsolódott, a szilágysámsóniak furulyával, a szatmáriak énekkel, Márkus Zoltán karnagy pedig gitárral. Orgonán kísért Rácz Lóránd Márton, a zilah-belvárosi gyülekezet kántora.

A kórusok bemutatkozását a Bihari Lelkészkórus indította Kiss Huba Ernő tanárkarnagy vezetésével. Ezt követően Apa énekkarát Nagy Róbert lelkipásztor, Ákos énekkarát Dobai Edit kántor, a Koltói Kamarakórust Fülöp Gábor tanár-kántor, a Nagyvárad-Réti Sztárai Mihály Vegyeskart, valamint a Csillagfény kórust Márkus Zoltán, a Szilágysámsóni Református Egyházközség Vegyeskarát, valamint a Szilágysámsóni Gyermekkórust Szász Erzsébet kántor, a Székelyhídi Református Egyházközség Hal-

leluka kórusát Bozsóky Sára kántor vezényelte. Temesvár-Új Ezredév Gyülekezetének énekkarát Szabó Gabriella karnagy, Varsolc énekkarát Bartos Ibolya karnagy, a házigazda Zilah-Belvárosi Szenci Molnár Albert Vegyeskart Rácz Lóránd Márton vezényelte.

Gazdag repertoár

A gazdag és igényes repertoáron a magyar és az egyetemes kórusirodalom gyöngyszemei szólaltak meg. A magyar szerzők közül Batizi András *Jövel, Szentlélek Úr Isten* kezdetű éneke, Esterházy-, Kodály-, Bárdos-, Ádám Jenő-, Gárdonyi-, Szokolay-, Berkesi-, Birtalan-művek csendültek fel. Az egyetemes kórusirodalomból elhangzottak Palestrina-, Carissimi-, J. Schop-, G. Young-művek, J. Clarke *Jertek, Áldjuk Istent* című kompozíciója, W. A. Mozart *Ave verum corpus*-a magyar fordításban, J. Haydn 26. *zsoltára*.

A tizennégy énekkar szolgálatával nyolc egyházmegye képviseltette magát. Mindenképpen, aki eljött erre a seregszemlére, az éneklés örömeivel, a tanulás vágyával érkezett, hogy más kórusok munkájába is bepillantást nyerjen.

A találkozó végén Berkesi Sándor foglalta össze gondolatait, az ajándékok átadása után pedig Püsök Sándor Csaba házigazda lelkipásztor köszöntö meg a kórusoknak a részvételét. A találkozó a Himnusz elnevelésével zárult. A templom udvarán szeretetvendégség várta a vendégeket.

✿ SZÉPKORÚAKAT KÖSZÖNTÖTTEK NAGYBÁNYÁN. Október 21-én immár második alkalommal köszöntötték és ünnepelték a szépkorúakat a nagybánya-óvárosi református templomban a gyülekezet diakónusai. Kifejezték hálánkat, tiszteletünket, megbecsülésünket és szeretetünket azok iránt, akik hosszú, munkával eltöltött évek után köztünk töltik napjaikat.

Bak László lelkipásztor a Fil 3,12-14 alapján szolgálva kiemelte Pál céltudatosságát. Pálhoz hasonlóan nekünk is legyenek céljaink, merjünk tervezni, de ne tévesszük sohasem szem elől életünk legfontosabb célját, amely az Isten által megígért örök élet.

Az ünnepet Lengyel Marius hegedűművész és Grigoreanu Smaranda organajátéka színesítette, akik Vivaldi, Mozart, Bach, Messiaen és Beethoven muzsikájával lelki megnyugvást nyújtottak az ősz hajú, megfáradt szépkorúaknak.

Ezt követően Bak Enikő lelkipásztor-asszony, a diakóniai csoport vezetője köszöntötte a megjelenteket, és egy párbeszédnek induló, de monológga alakuló beszélgetést olvasott fel, amely a nagypapa és az unoka között zajlik. Ebből kiderül, hogy a nem is olyan idős nagypapa mennyivel nyugodtabb, rendezettebb korban élt a mai rohanó és tudományokban már-már utólrétegettel világgal szemben.

Minden szépkorú egy-egy szál virágot és emlékkártyát kapott. Az ünnepség a Kópácsi István pincoettonban szeretetvendégséggel folytatódott.

LAKATOS NELLA presbiter, diakónus

Második alkalommal köszöntötték a szépkorúakat

✿ KISNYÉGERFALVIAK DEBRECENI TESTVÉRLÁTOGATÁSA. Szeptember utolsó előtti szombatján 17 fős csapat indult el Filep Attila lelkipásztor vezetésével Kisnyégerfalváról, hogy meglátogassa a Debrecen-Mester utcai testvérgyülekezetét.

Hűvös őszi reggel indultunk útra, rövid pihenő beiktatásával gond nélkül megérkeztünk a megbeszélte időpontra. A vendéglátó gyülekezet lelkipásztora, Vincze András köszöntő szavaival, míg kórusuk jelenlévő tagjai énekeikkel fogadtak bennünket, majd a gazdagon megterített asztalról falatozva felkészültünk a debreceni sétára.

Sétánk első állomása a református Nagytemplom volt, ahol az idegenvezető elmond-

Sok szülő határozott elképzelésekkel rendelkezik a születendő gyermek nevérol, mások pedig hónapokat vitatkoznak azon, hogyan hívják a család új tagját. Korábbi hagyományok szerint az elsőszülött fiú továbbviszi a családfő nevét, ezzel ma már csak elvétve találkozhatunk. Milyen aktuális „trendek” befolyásolják a névhasználatot? Melyek a leggyakoribb bibliai nevek, és milyen szempontok alapján döntenek a szülők? A Közösség magazin (www.parokia.hu/kozosseg) riportja névadási szokásainknak járt utána.

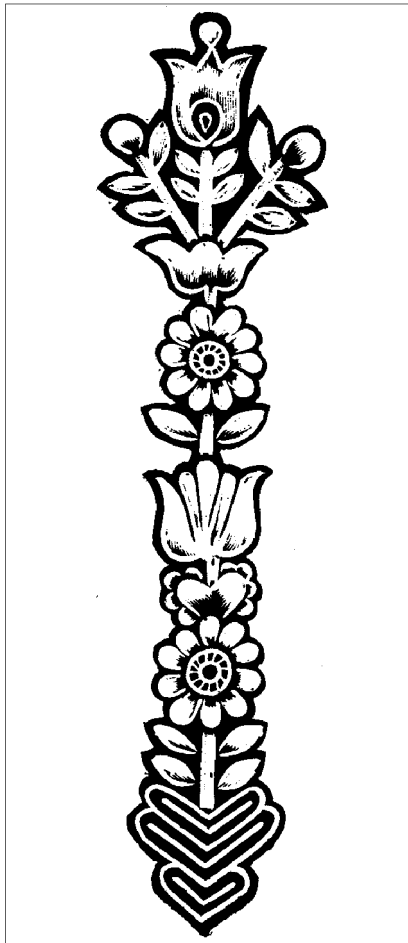
A XVIII-XIX. században a felekezeti hovatartozás elsődleges szempont volt a születendő gyermek elnevezésénél, így alapvetően a bibliai nevek uralták a névhasználatot – meséli **dr. Kecskés Judit**, a magyar névtan szakértője, aki egyebek mellett a keresztnév-használatának felekezeti jellegzetességeit kutatja. Később a különböző divatirányzatok, illetve a nemzeti és társadalmi hovatartozás kifejezése játszott meghatározó szerepet; napjainkban pedig a dél-amerikai szappanoperák világa indított el „latin lavinát”. Minden bizonnyal tágra nyílt szemekkel fogadták a közelmúltban azt a kérelmet is, amikor egy várandós anyuka – felteszem az amerikai színészpár magyarországi tartózkodásának sokkoló hatására – Angelina Jolie-nak nevezte volna születendő gyermekét. A nyelvész megnyugtató: az utóbbi trendek nem okoztak gyökeres változást névhasználatunkban.

A Bence, a Máté, a Levente, az Ádám, a Dávid és a Balázs bebetonozódtak társadalmunkba, és mind a mai napig őrzik vezető helyüket a fiú keresztnévek körében. A lányoknál jelenleg a Hanna, az Anna, a Jázmin, a Nóra, a Zsófia és a Lili állnak az élen. Kecskés Judit azt mondja, mostanság új tendenciák is megfigyelhetők. Ilyen például a nagyszülő nevének átörökítése, melynek következtében egyre több Ilona vagy Katalin látja meg a napvilágot. Ez egyébként a középkori hagyománynak újabb megjelenése, igaz, más formában. Ugyanis régen a szülő nevének átadása, különösen a férfiaknál, tradíció volt, amivel ma már csak elvétve találkozhatunk. Pár évvel ezelőtt rendkívül népszerűek voltak a magyar eredetű nevek is: a Zsombor, a Csanád, a Botond, a Csenge vagy a Réka, ezek jelenleg a középmezőnyben foglalnak helyet.

A nyelvész szerint a szülők előszeretettel választanak a Bibliából ismert nevek közül is. A legkedveltebbek között például a Péter, a Tamás, a Dávid, és a Máté szerepel, de sokan szimpatizálnak a Dániellel is. Ez utóbbit a Magyarországon élő külföldiek is gyakran használják egyszerűen hangzása, másrészt pedig a hozzá kapcsolódó történet

MEGHATÁROZ EGY ÉLETEN ÁT

A névadás lehetőség

Radványi Károly grafikája

miatt. A lányok körében többnyire a Sára, az Éva és a Klára iránt éreznek rokonszenvet. Kecskés Judit érdekességképpen elárulta, hogy szinte minden korban az Ádám és az Éva az egyik legnépszerűbb párnak ígérkezett az ikrek névadása során, ma sincs ez másként. A leendő anyukák és apukák tehát több ezer keresztnév közül választhatnak, de milyen szempontok alapján teszik mindezt?

Almási Beatrix ötödik hónapban lévő kismama. Azt mondja, nemcsak a név hangzása, hanem annak jelentése is befolyásolta őket a választásban. Bár még mindig nem tudják, hogy néhány hét múlva kislány vagy kislány jön a világra, ők már eldöntötték: Lilinek (jelentése Liliom) vagy Nimródnak (jelentése vadász) fogják hívni az újszülöttet. Beatrix szerint korántsem egyszerű feladat a névválasztás. Bár náluk nem okozott különösebb fejtörést, több olyan esettel is találkozott, amikor vitába torkollott a „névadási ceremónia”. A fő nehézséget abban látja, hogy úgy kell nevet

választani a babának, hogy nem tudják, milyen lesz valójában, maximum elképzeléseik, vágyaik vannak a személyével kapcsolatban. Erre kínálnak megoldást több olyan országban, ahol elfogadott, hogy a csecsemőt a születése után néhány héttel nevezik el, (talán) megkönnyítve ezzel a szülők dolgát. Magyarországon erre egyelőre nincs lehetőség, legfeljebb a későbbi névmódosítással élhetnek a szülők.

Szilágyi Zoltán református lelképásztor és felesége hat gyermeket nevelnek: Áront, Kristófot, Debórát, Márkot, Boglárkát és Rékát. Minden esetben törekedtek arra, hogy olyan nevet válasszanak, amelyek kevésbé népszerűek, és nem divatosak. – A magunk nevét nem akartuk adni, mert úgy gondoljuk, hogy minden személy sajátos és egyéni. Egy új név új személyiségre utal, ahogyan Isten választottai is új nevet kaptak a Bibliában: Ábrámból lett Ábrahám, Jákóbból Izrael, Simonból Péter vagy Saulból Pál – fogalmaz. A házaspár elárulja: a névválasztás során keresztyén-magyar nemzeti gyökereiket, illetve egy nagyobb közösséghez való tartozásukat szerették volna érzékelteni.

A név funkciója az ősi kortól kezdve alapvetően az, hogy meghatározza az embert. Nomen est omen, azaz névben a végzet – mondták az ókori rómaiak. Mi persze követhetünk ideiglenes trendeket, vagy ragaszkodhatunk több száz éves hagyományokhoz. Átrághatjuk magunkat a keresztnévek jelentésén, és figyelhetünk annak csengésére is. Kifejezhetjük vele egy közösséghez való tartozásunkat, sőt hordozhatja reményünket egy elképzelt személyiségre. Azt, hogy valójában milyen „kapcsolat” lesz a név és viselője között, előre nem lehet megmondani. Fogjuk fel úgy, hogy a név lehetőség: egyedül a viselőjétől függ, hogyan és mire használja élete során.

KOJSZA PÉTER

RAINER MARIA RILKE

Advent

*Havat terel a szél az erdőn,
mint pehely-nyáját pásztora.
S néhány fenyő már érzi sejtőn,
miként lesz áldott-fényű fa,
és hallgatózik. Szűz utakra
feszül sok ága, tűhegyes-
szeptel fog- készül, nő magasba,
az egyetlen szent éj fele.*

A két és félezer oldalas Biblia utolsó betűit 1590 júliusában szedték ki, augusztusra pedig már össze is voltak fűzve a lapok. Három nagy kötetben jelent meg. Boldogan írta Károlyi az előszóban: „*Mások aranyat, ezüstöt áldoznak az egyház javára, én ezt a magyar nyelvű Bibliát ajánlom egyházunknak.*” Károlyi a kiadást csak két évvel élte túl, 1592-ben meghalt.

A Könyv sorsa

Károlyi Gáspárnak Vizsolyban 1590-ben megjelent Bibliája hamar elfogyott, hiszen csak 700 példányban jelent meg, tehát szükség volt újabb kiadásra. Mivel a vizsolyi kiadás nyomdája lengyel származású volt, aki nem tudott magyarul, a szövegbe sok nyomdahiba került. Szentci Molnár Albert a hibákat kijavítva 1608-ban ismét kiadta a Bibliát Herbornban, szép díszkötésben, ugyanott, ahol 1607-ben kiadta a Zsoltárokat (a 150 zsoltárt).

Károlyi szerénységével magyarázható, hogy nem írta oda nevét a fordítás elé, csupán a későbbiekben jelenik meg a neve. Munkája évszázadokon keresztül befolyásolta egy népnél a nyelvét, meghatározta tudatát. Mint legolvasottabb magyar könyv, véglegesen eldöntötte az addig nagyon ingadozó magyar helyesírás kérdését is. A Vizsolyi Biblia nyelve emelkedetten ünneplés, templomi, szép zengésű nyelv, az irodalmi nyelv fejlődésének egyik legfontosabb eszköze lett. Tőle vette Arany János Széchenyi emlékezete című ódájának a következő sorát: „*Elvész a népem, mivel tudomány nélkül való.*” (Hós 4,6). Tőle idézve

Károli vagy Károlyi?

– Tudós külmunkatársunkat, dr. Csohány János egyháztörténészt kérdeztük bibliafordítónk nevének használatáról:

– A bibliafordító Károlyi Radicsics Gáspár református esperes és gönci lelképásztor, saját korának tanult emberei szokását követve vette fel szülővárosa nevét az eredeti Radicsics családneve elé, később helyette. Írta nevét latinosan Carolinak, Caroliusnak, de magyarosan is így: Karolinus, Károli. Azért tette, mert a 16. században a Károly nevet Károlnak írták. A király szó leírása is királ volt, de ejtése olyan, mint most.

– *Mi a tudomány jelenlegi álláspontja a kérdésről?*

– A Magyar Tudományos Akadémia is a Károlyi alakot szorgalmazza, mert az akkori kiejtést akarja megjeleníteni. Ezzel szemben a Károli formához ragaszkodók nem csupán úgy írják, hanem sajnos úgy is ejtik e nevet. Ezzel meghamisítják a régi kiejtést, miközben konzerválni vélik az írásmódot.

– *A Károli formát használók hogyan viszonyulnak a többi történelmi, szintén Károlyi családnévű személyhez? Azokat hogy ejtik?*

ISTEN A MAGYAR NEMZETET IS MEGSZÓLÍTOTTA Károlyi Gáspár és a Vizsolyi Biblia (2.)

A Vizsolyi Biblia a magyar irodalmi nyelv fejlődésének egyik legfontosabb eszköze lett

éneklik a halálba menő eretneknek nyilvánított hívők a XXII. zsoltárt Madách Imre művében, Az ember tragédiájában: „*Én erős Istenem, Én erős Istenem, / Miért hagytál el engemet, / és miért távoztál el az én megtartásomtól és az én / jajgatásaimnak beszédétől?*”

Ugyanebben a színműben az eretneket üldöző barátok is zsoltárt énekelnek, a XXXV-et, ugyancsak Károli szövege szerint: „*Perelj Uram, az én velem perlöklék!*”

A Vizsolyi Biblia megjelenésének 300. évfordulóján, 1890-ben Károlyi Gáspárnak a gönci templomkertben szobrot állított a magyar protestáns közösség. Születésének négy századik évfordulóján, 1929-ben a Romániai Református Egyház országos ünnepséget rendezett Nagykárolyban. A többnapos ünnepség alatt leplezték le a templom bejárata fölé helyezett emléktáblát a következő felirattal: „*Károlyi Gáspár gönci papnak, a Vizsolyi Biblia fordítójának, Nagykároly város szülőföldjének emlékezetére.*”

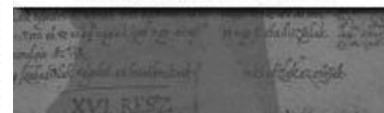
Károlyi Gáspár – mint bibliafordító, mint teológus, mint pásztor és mint ember – több az egyennél. A Vizsolyi Bibliában nyilvánított szavával, Isten a magyar nemzetet is megszólította, hogy népünk „*lelkéből lelkedzett*” szaván értse az Igét. (Vége)

KOMÁDI SÁNDOR

A REJTŐZKÖDŐ BIBLIAFORDÍTÓ. Ki volt Károlyi Gáspár? A Kálvin Kiadó életrajzi kötet a legutóbbi kutatások alapján keresi a válaszokat. Ki volt Károlyi Gáspár? Nagyon keveset tudunk róla: úgy tűnik azért, mert szándékosan a háttérbe vonult. Még neve írásmódja sem biztos: nem tudjuk, hogy a bibliakiadások címlapjának higgyünk-e, amelyek a 17. század vége óta „Károli”-ként nevezik meg, vagy gönci szobrának feliratát vegyük alapul, ahol „Károlyi” olvasható (a magyarországi református közéletben, a kétezres évek óta a Károlyi forma használatának elterjedése figyelhető meg. Megj.: a szerk.) A nehézségek ellenére mégis van mire támaszkodni, mivel a 19. század végének kutatása összegyűjtötte a legalapvetőbb adatokat; a vizsolyi Biblia megjelenésének háromszázadik, háromszázötvenedik és négy századik évfordulója pedig ébren tartotta a tudomány, illetve a szélesebb közvélemény érdeklődését. A 20. század végén és a 21. század elején új források is előkerültek, s ez lehetővé teszi, hogy minden eddiginél alaposabb képet kaphassunk a „rejtőzködő bibliafordítóról”. (Református.hu)

A rejtőzködő bibliafordító
KÁROLYI GÁSPÁR

F. T.

A presbiter felelőssége

A presbitériumokra az a rendkívüli fontos feladat, felelősség hárul, hogy az egyháznak, az egyházi vezetésnek információs csatornánál szolgálj; véleményt formálj. (...)

A presbiter és a presbitéri szövetségi munka úgy gondolom, nem válik el egymástól, sőt építő-bíráló-ajánlásttevő szándékunk ilyen magasabb, megyei, országos szinten is elképzelhető. Ez nem fontoskodás... Nem mindegy, hogy a református sajtót, a médiát mennyire hiteles és hívő szakemberek vezetik... Az egyházi eljárók, hála Istennek, már protestálhatnak perdöntő, esetleg pártpolitikai szempontból tudatos egyházellenes intézkedések ellen.

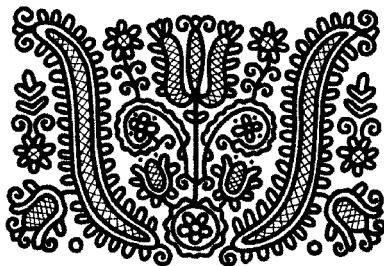
A presbitéri munka valóban az istentisztelet után kezdődik, de ne csak addig tartson, Testvéreim, a hívő élet. Az egyháznak határozottan meg kell szólalni a tudományban, művészetekben, a kultúrában, ha nagy erős személyiségeknek lehetőségük van erre, hogy hitükről, életükről megnyilatkozzanak a rádióban, ez óriási nyeresége a vallásnak.

Az egyházak és a presbitériumoknak kölcsönösen segíteni kell egymást, hogy mindketten hatékonyabban együttműködjenek. Generációs kérdés is, de a régi politikai beidegződés és még nagyon sok minden befolyásolja a ma emberét abban, hogy bemegy-e a templomba vagy nem. A presbiterség lelki állapot, lelkiismereti felelősség, kötelesség is, az egyháztól a világi vonalnak bátorítást, több segítséget kell kapnia, hogy mindenki megerősödjön.

Nekünk, presbitereknek református öntudatunkban kell felelősen megújulni, nemcsak a gyülekezetekben. A presbiter ne csak a jól prédikáló lelkész miatt járjon templomba, hanem azért, hogy ott otthon legyen. Elanyagiasodott világunkban a presbiter önzetlenül végzi munkáját, ingyen, amíg mások a pénz hajhásszák végtelenül szélsőséges ideáljai középette, s a világi pénzszerezés összes regiszterét hajszolják. Lelkük rajta. Mi viszont tudjuk, hogy Isten szolgálata örök, határidő nélküli, vagy azon kívüli. Ugyanakkor azt sem hallgathatjuk el, hogy az egyház anyagi problémáinak megoldása, pl. egy beázás megszüntetése határidős a presbitéri munkában. Erre minket is figyelmeztet az irigy idő.

Az emberek manapság nem óhajtanak találkozni lelkiismeretükkel, nem szeretnek meditatálni, a világ folyása is csupán a zsebüket érintő helyzet miatt érdekli őket leginkább. Legtöbbször még a pusztán csendet sem bírják elviselni, ahol megszólíthatja őket az Úr, csak vad zenét hallgatni, ordítani szeretnek. A missziós szolgálatnak elől kell szinte mindent kezdeni. A magyarság hitevesztett, hitelt vesztett, innen kell sajnos építkeznünk. A különböző szekták versenyhelyzet elé állítják a történelmi egyházakat. Talán máris alumaradtunk velük

szemben, de a jövőt perspektivikusan tekintve nem a számarány a döntő, hanem a meggyőződéses, történelmi, patinás hit, ami mégis csak nemzetformáló és fenntartó volt 1000 évünk alatt. Úgy látszik napjainkban szükség van arra, hogy a gyülekezetekben a lelkész igehirdetés kapcsán aktuális életvezetési dolgokkal és problémákkal is fog-

Radványi Károly grafikája

lalkozzon. Azt hiszem, a hívők ezt egyre jobban igénylik. A metaforikus értelmezésen kívül a nemzetet érintő kérdések taglалását, a valóság bonyolult, ellentmondásos megvilágítását is örömmel fogadják és várják a gyülekezetekben. Bátorítsák a hívőket az eligazodásban!

A Presbitéri Szövetség, illetve a presbiterképző tanfolyam tematikája ne csupán a napi hitéleti tevékenység szintjén maradjon meg, hanem a világi hívőknek adjon országos kitekintést is, mércét, erkölcsi tartást és intelligenciát a magasabb, általánosabb kérdések, az egész magyarságot, a nemzetet érintő problémák tudatosításában és felvetésében. A Presbitéri Szövetségnek mindenképpen együtt kell működni az esperesi hivatalokkal, már csak adminisztratív, praktikus okok miatt is.

Végezetül mindnyájunk életvezetésére, hívő voltunkra hadd idézzek egy teológust: „Személy szerint nagyon nagy dolognak tartom az alul-maradni tudás képességét az Istennel szembeni kísértésnél.” Ez a hitbéli megnyugvás és a cselekvés összhangja kísérsérje mindig életünket, ha olykor elégedetlenkedünk, ha lázadozunk, ha okkal, ok nélkül magunkkal vagy a világgal szemben telhetetlenek, önzők, kishitűek vagyunk. Ne törhessen fel legalább mibelőlünk a gőg, hiúság, kivagyiság. Segítsen Isten az aláztosságot és szelídség gyakorlásában is.

DR. LÉVAY BOTOND

A presbiter

Az Úr Igéjéből él és szolgál,
Segíti a rászorulókat,
Saját és mások keresztjét hordozza,
Imádkozó, szolgáló lelkiületű.
Családjával együtt jár templomba és adakozik,
Bizonyásgtevő szóban és tettben.

SZABOLCSKA MIHÁLY

Adventi ének

Szállj, szállj magasra, szíveink reménye
Vezess el minket Jézusunk elébe,
Ragyogj előttünk fénynek oszlopával:
Szent biztatással.

Hogy jó az Isten, ráút a viharra,
Vidám szívárványt szó a borulatra;
Igéje napfény, az ragyog felettünk,
Mit félne lelkünk?

Óh jó az Isten, a mi sziklavárunk,
Nem tart soká már bűnben bujdosásunk.
Az ígéretnek földjéhez érkezünk,
Jézus az nekünk.

Ő lesz a váltáság élet-birodalma;
Változz' örömmre szívünk aggodalma.
Az elhagyottnak lesz már pártfogója,
Oltalmazója!

S lesz, lesz hitünknek diadalma, teljes,
Atyánk az Isten, irgalmas, kegyelmes,
A szeretetnek fényes napja jó fel
Idvezítőnkkel!

Szállj hát magasra, szíveink reménye,
Vezess el minket Jézusunk elébe,
Elsírní könnyünk' édes örömlünkben,
Szeretetünkben!

REMÉNYIK SÁNDOR

Csendes csodák

Ne várd, hogy a föld meghasadjon
És tűz nyelje el Sodomát.

A Mindennap kicsiny csodái
Nagyobb és titkosabb csodák.

Tedd a kezedet a szívedre,
Hallgasd, figyeld, hogy mit dobog,
Ez a finom kis kalapálás
Nem a legcsodásabb dolog?
Nézz a sötétkék végtelenbe,
Nézd a kis ezüst pontokat:

Nem csoda-e, hogy árva lelked
Feljűk szárnyat bontogat?

Nézd, árnyékok hogy fut el előled,
Hogy nő, hogy törpül el veled,
Nem csoda ez? - s hogy tükröződni
Látod a vízben az eget?

Ne várj nagy dolgot életedbe,
Kis hópelyhek az örömkök,
Szítáló, halk szírom-csodák.
Rajtk at Isten szól: jövök.

AKI AZ ÚRÉ, JÖJJÖN...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

arra kéri, hogy látható, tapintható aranyborjút készítsen nekik, amely segít rajtuk, és kiszabadulnak válságos helyzetükből. Be gyűjtötték az aranyékszereket, mert a vallási vezetőknek is szükségük van a pénzre. Áron megtagadta Isten parancsát, hogy ne legyenek néked idegen isteneid, és kielégítette a közvéleményt. Miután elkészült a bálvány és elszakadtak Istentől, úgy képzelték, hogy minden megoldódott. Ünnepeltek, hogy megtalálták önmagukat, mai kifejezéssel az identitást. Elkezdődött a zűrzavar és az orgia. Válságba zuhantak. Miért? – Mert elszakadtak Istentől, és az ördög karmaiba dobták magukat. A múlt ismerete és a jövő feladatainak megoldása helyett, csak egy élvezetes, múltó pillanatba temetkeztek. Felbomlott az öntudat, a családi, a baráti és a népi közösség. Meddig lehet így sorvadni? Addig, ameddig saját magukat megsemmisítik, vagy az ellenség fölfalja őket.

A történet izgalmas fordulata, hogy a nép főlrúgta az Istennel való szövetségét, Aki teremtette az eget, a földet, az embert és mindent, Akié minden hatalom a világmindenségben. – De Isten mégis aláhajolt a krízisben szenvedőkhöz. Ez a megmagyarázhatatlan kegyelem. Isten lehajol a válságban lévőkhöz, akiken már nem segíthetnek a tudósok, forradalmak, háborúk vagy békekötések. Mózes lejön a hegyről, megáll a tábor szélén és nézi a bor gőzétől eltorzult arcokat, veszekedőket, fáradt, testben-léleken elgyötört sokaságot.

Hogy nézünk ki adventben? – Úgy, mint önmagukkal meghasonlott, közönyös vagy lázadó emberek, veszekedő családok, egymásnak feszülő embertársak, vitatkozó közösségek, széthullott nemzet. És te, hogy nézel ki karácsony előtt? Mi a célod, honnan jöttél, miért élsz, hol vagy és hová sietsz? Üdvösségre vagy kárhozatra? Valami segítséget remélsz, vagy közönyösen nézel a semmibe, hogy majd lesz valahogy?

Mózes ott áll a tábor szélén, képtelen segíteni, – de az Úr igen. Mózes nem azonosul a közvéleménnyel, nem sodródik a meghasonlott tömeggel, ahogy szokás, hanem hirdeti azt, amelyet az Úr bízott reá. Hangosan, érthetően, céltudatosan, időszzerűen prédikál: aki az Úr, ide hozzám! Mert titeket nem a Szentlélek mozgat, hanem az ördög ereje. Mózes nem magához hívogat, hogy ünnepeltesse, mutogassa önmagát, hanem az Úrhoz, Aki Mózes vagy az egyház, vagy egy keresztyén által Istenhez hívogat. Prédikációjának lényege, hogy térjtek vissza az Úrhoz. Istentől szokás kérni valamit. Adventben az Úr kér téged arra, hogy dönts, jöjj vissza hozzám.

Hogyan jöjnek? Először is bűnösen, mentegetőzés, magyarázkodás nélkül, mert te rontottad el saját életedet. Önző, irigy, képmutató, pénzsóvár lettél. Valld meg bű-

neidet, hogy jövök Uram, semmit nem hozva, amint vagyok, sok bűn alatt, de hallva hívó hangodat, jövök, fogadj el Jézusom.

Másodszor, jöjj azzal a hittel, hogy az Úr elfogad téged. Bizonyos légy erről. A hitet a Szentlélek adja, és határozottá tesz arról, hogy nem az igehirdető, nem vallási közösség, tantétel vár téged, hanem a Királyok Királya, Isten egyszülött Fia, Jézus Krisztus. Őt keressük adventben, Ő keres bennünket karácsonykor, Aki megszületett, megszenvedett bűneinkért és föltámadott. A Szentlélek nyitja meg szemedet és szívvedet, és vallomásra kényszerít, hogy az én Megváltóm éli!

Harmadszor, jöjj elcsendesedve. Isten színe előtt gondold át múltadat, jelenedet, terveidet, a keresztyén és nem keresztyén emberekkel való közösségedet. Nyisd föl a Bibliát, olvasd az evangéliumokból Jézus életét és tanításait. Ha van időd reá és kész vagy az Úrra figyelni, akkor hallani fogod szavát, és tedd azt, amit az Úr mond. Keress olyan gyülekezetet, ahol a szabadító Jézust ünneplik adventben és karácsonykor. Krisztus eloszlatja a zűrzavart, a félelmünket és erőtlenségünket.

Jöjj most azonnal! Ne vitatkozz önmagaddal, se okoskodj emberekkel. Ne halogasd holnapra. Aki az Úr, most jöjjön ide hozzám, ebben a pillanatban, mert holnap már késő. Ha pedig Isten szavát hallod, meg ne keményítsd a te szívvedet, mert itt a kelemetes idő, most van az üdvösség napja.

Isten szava megosztja az emberiséget. Van, aki jön és megszabadul a válságból. A keményszívűek maradnak, mert remélik, hogy valami módon kijutnak a bajból, pedig azokra vár a biztos halál. Adventben Jézus hívogat: Jöjjetek hozzám mindnyájan, megfáradtak és krízisben levők. Én megszabadítalak és megnyugtatlak titeket. Ugye így válaszolsz, először vagy újra: Jövök Hozzád Uram! Köszönöm, hogy értem jöttél. Ámen.

EGYHÁZMEGYEI BIBLIAISMERETI VETÉLKEDŐT TARTOTTAK KOLTÓN.

Varga Károly esperes jóvoltából idén egyházközségünk adott otthont október 27-én a Bibliaismereti vetélkedő egyházmegyei szakaszának, ahol négy csapat képviseltette magát (Hosszúmező, Apahegy, Nagybánya-Újváros és Koltó-Katalin egy-egy csapata). Idén Sámuel második könyvéből kellett felkészülniük a fiataloknak. A közel egy órás megmérettetés után a vendégek megtekintették a Teleki-kastélyt, ezt követte az eredményhirdetés, majd egy szerény szeretetvendégség. Nagy meglepetésünkre és örömeinkre idén a koltó-katalinaiak nyerték a versenyt, így ők képviselik az egyházmegyét Érszöllősen, az egyházkerületi szakaszon. Gratulálunk a csapat tagjainak: Bencze Nikolettának, Kádár Szabolcsnak, Lakatos Nándornak és Szabó Andreának!

TAR RENÁTA

TOLLVONÁS

Újat cselekedni

Marci vagyok, 16 éves. Két évvel ezelőtt jártam először templomban. Egy barátom vitt el az öccse konfirmálására. Nem tudtam mi az, miért kell ott lennem és eléggé fura volt az egész. Sokan voltunk a kis templomban, szinte nem is láttam semmit, csak egy fekete ruhás lelkész.

De valami megfogott ott. Az emberség! Az, hogy mindenki tisztelettel nézett a másikra, az, hogy senki nem állt értetlenül a hallottak előtt és minden nagyon tiszta volt. Csodálkoztam. Ilyen is van a világban?

És, amikor felcsendült az orgona hangja... Libabőrös lettem. Mintha valami eufórikus állapotba kerültem volna. Rögön megkérdeztem: ez élőzene? És hogyhogy szinte mindenki énekel? Nagyon megható volt. Akkor értettem meg, hogy mekkora örömet hagytam ki eddig az életemből azzal, hogy nem jártam soha református templomban.

Próbáltam magamra is jobban figyelni. És azt vettem észre, hogy tetszik, amit hallok. Pontosabban minden rólam szólt. Honnan ismer engem ez a lelkész? Ki mondta neki, hogy rólam beszéljen? Hihetetlen. Eldöntöttem, én is református leszek.

Következő vasárnap hamarabb mentem és összehoztam a lelkéssel. Elmeséltem neki múlt vasárnapi élményem. Beszélgetni kezdtünk. Éreztem, hogy valóban ott a helyem. Ott, helyben döntöttem: szeretném, ha megkeresztelnének, és mielőbb konfirmálhatnék is.

Ma már tudom, hogy a legjobb döntést hoztam meg aznap és azóta is hűséges tagja vagyok az ifi-csoportnak is. Persze ma már azt mondom, hogy nem ártana, hogy a templomban is lehetne gitárral, hegedűvel és fuvolával kísérni az éneket, de tudom, hogy erre már nem kell sokat várni.

Soha nem fogok elfelejteni egy fontos mondatot, amit a lelkész mondott: semper reformanda! Azaz mindig kell a megújulás. Az én életemben, ám az Egyházében is. Ahogy 1517 őszén Luther nagyon nagyot változtatott az ósdi elveken, nekem rendkívül fontos, hogy ezt újra és újra láthassam. Nem azt akarom, hogy eltöröljünk a hagyományainkat, azt sem szeretném, ha olyan nagy váltás lenne hirtelen, ami felrúgná a református tisztségűt, de hiszem, hogy összefogással ugyanolyan nagyot és jót lehet elérni, mint amit én két évvel ezelőtt éltem meg.

Tiszta szívemből várom a reformáció 500 éves ünnepét!

Nekem fontos, hogy amit fogadtam, azt életem végéig megtartsam. Tenni fogok a folyamatos megújulás, biztosabb remény és erősebb hit érdekében.

Tudom, hogy sokan vannak, akik így gondolkodnak, mint én. Hiszem, hogy az Urísten újat cselekszik. Nem csak a próféták korában, Izraelben, nem csak évszázadokkal ezelőtt, hanem ma is.

Nincs kétségem, hogy Istennel és a hasonló gondolkodásúakkal együtt büszke, tiszta és örök reformátusok lehetünk.

ORBÁN LEVENTE lelkipásztor

FOLYTATÁS AZ 3. OLDALRÓL

ta, hogy Kossuth Lajos itt olvasta fel Magyarország függetlenségi nyilatkozatát 1849-ben, valamint azt is, hogy Magyarország legnagyobb református templomában vagyunk. A bátrabbak és a fiatalok a toronyba is felmerészkedtek. A templomlátogatás után a közelben lévő Déri Múzeumban Munkácsy Mihály kiállított festményeit nézhettük meg. Ebédre testvérgyülekezetünk tagjai otthonukba várták a kisnyégerfalviakat.

Délután, egy lelkes helyi gyülekezeti tag vezetésével a 120 hektáron fekvő Pusztza Szafari nevű hortobágyi vadsparkba látogathattunk, ahol igazi látványosságot nyújtott az eurázsiai vadló, vadszamár, a rekonstruált őstulok és a pusztai állatainak látványa. Kellemes őszi délutánt tölthetünk el a parkban. A nap is lemenőben volt már, mire visszaérteztünk Debrecenbe, ahol rövid falatozás után egymástól búcsút véve elindulhattunk Fekete-Körös melletti kicsiny falunkba. Istennek legyen hála e csodálatos napért.

FILEP ATTILA

A debreceni testvérgyülekezet temploma előtt

GYÜLEKEZETI SZERETETSSZOLGÁLAT. Szegény családok támogatására ajánlotta fel a Nagyvárad-Össi Református Egyházközség Nőszövetsége azt a hat doboz téli ruhát, melyet október 19-én délelőtt juttattunk el a diószegi roma közösség számára. Kérésünkre **Nagy József Barna** szociális munkás is csatlakozott hozzánk, mivel ő már jól ismeri a helyi, szegény sorban élő embereket. Az ő kalauzolásának köszönhetően jó kezekbe került az ősi reformátusok adománya.

Utunk, melynek során a közösség életével ismerkedtünk és egy romákból álló óvodáscsoportot is felkerestünk, azzal is szembesített, hogy Krisztus tanítványaként nagy az adósságunk a magyar ajkú, református cigánysággal szemben. Ezért is bízunk benne, hogy gyülekezetünk szeretetszolgálat keretében további adományokat juttathatunk ennek a szeretetre éhes közösségnek.

F. T.

PRESBITERI ESKÜTÉTEL KOLTÓN.

A hónap utolsó vasárnapján lélekemelő pillanatokban volt részünk Isten házában: a presbiteri tisztújítás utolsó mozzanataként az újonnan választott presbiterek eskütételére került sor. Katalinban egy, Koltón négy presbiter fogadta, hogy engedelmes, hűséges szolgáló lesznek Krisztusnak és az egyháznak. A két gyülekezet halálját fejezte ki a leköszönő, hosszú szolgálatot teljesítő előjáróknak is: Katalinban Balázs Lajost illetve köszönet a közel két évtizedes munkájáért, Koltón pedig Tar Mátyás vehette át az egyház által kiállított emléklapot és ajándékot. „Mert akik jól szolgálnak, szép tisztességet szereznek maguknak” (Tim 3,13).

TAR RENÁTA

POSTALÁDA.

A bolyais öregdiákok hatodik világtalálkozójáról írt beszámolót **Horváth Attila** Nagybányáról. A szeptember 2-ig tartó három napos rendezvény kapcsán levélírónk leírja, hogy immár harmadik alkalommal vehetett rajta részt. A 455 éves alma mater vendiákjai, egyebek mellett ökumenikus istentisztelet és ünnepi gálaműsor keretében ünnepeltek, illetve megkoszorúzták a névadó Bolyaiak síremlékét.

POSZTUMUSZ ELISMERÉS AZ EGYKORI PÁRIZSI MAGYAR REFORMÁTUS LELKÉSZNEK.

A Holocaust Közalapítvány és az Igaz Emberek Társasága, Raoul Wallenberg születésének centenáriuma alkalmából posztumusz elismerő oklevelet adományozott néhai Kulifay Imre (1908-1986) párizsi református lelkész számára augusztus 3-án, a budapesti Holokauszt Emlékközpontban. A kitüntetés kezdeményezője Heddadné Nagy Anne Marie, a Franciaországi Magyar Protestáns Református Egyház gondnoka volt.

Kulifay Imre élete kockáztatásával hivatalos magyar papirokat állított ki zsidó menekültek számára. Isten dicsőségére, keresztényen meggyőződésből döntött így, amelyben emberszeretete és segítőkészsége vezérelte. A református lelkészt a Magyarországi Református Egyház Zsinata nevezte ki Párizsba, a franciaországi és tengerentúli francia területek pásztorlására 1934-ben. Tetteinek magyarországi hivatalos elismerése még várat magára.

HEDDADNÉ NAGY ANNE MARIE

ÚJJÁÉLESZTENÉK JÉZUS NYELVÉT.

A Szentföld két keresztény településén arámi nyelvet oktatnak, hogy feltámasszák a mára csaknem teljesen eltűnt nyelvet. A palesztin Bét-Dzsálabán – nem messze Betlehemtől – az arámit még beszélő idősök

próbálják átadni a nyelvet unokáiknak, egy másik településen pedig, az arab-izraeli Dzsisiben, Galilea dombjai között, ahol egykor Jézus prédikált, iskolás gyerekek az általános iskolában tanulják a nyelvet. A diákok java része annak a maronita keresztény közösségnek a tagja, amely még mindig arámi nyelvű liturgiát tart, noha manapság kevesen értik meg az imákat.

Dzsisiben mintegy 80, első és ötödik osztály közötti diák tanulja fakultatív tárgyként, heti két órában az ősi nyelvet. Az izraeli oktatási minisztérium anyagi támogatást biztosít ahhoz, hogy a képzést a nyolcadik osztályig kiterjesszék.

A településen már évek óta szorgalmazták az arámi nyelv oktatását, de az ötlet ellenállásba ütközött: a falu muzulmán lakói attól tartottak, hogy ez burkolt kísérlet gyerekeik keresztény hitre való áttérésére. Néhány keresztény attól félve ellenezte, hogy az ősi nyelv jelentőségének hangsúlyozása megfosztja őket arab identitásuktól. (mult-kor.hu)

AZONOSÍTOTTÁK FÜLÖP APOSTOL SÍRJÁT.

A Lecce Prima olasz folyóirat közlése szerint egy nemzetközi régészcsoport megtalálta Fülöp apostol sírját Törökországban. A tizenkét tanítvány egyikének síremlékét Hierapoliszban, Törökország délnyugati részén, Pamukkale közelében tárták fel – közölte az olasz Lecce Prima. A beszámoló szerint az archeológusok az V. században épült Fülöp-templom alatt felfedeztek egy második templomot, melyet egy I. századi római sír köré építettek – magyarázta a kutatócsoport vezető régésze, Francesco D'Andria.

Fülöp apostol – így tartja a hagyomány – Görögországban, Szíriában és Frígiában tanított; s a mai Ukrajna területén szenvedett vértanúságot Krisztus után 80 körül. Más elképzelések alapján Délnyugat-Törökországban, Hierapoliszban halt mártírhalált. A legenda elbeszéli: Fülöpöt lefejezték vagy fejével lefelé keresztire feszítették, s vértanúsága helyén nyolcszögletű síremlék (Martyrium) állítottak. (Magyar Kurír)

Harangszó
A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221 - 0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Felelős szerkesztő: Fábrián Tibor. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Korrektor:** Orozsi Kálmán. **Külmunkatársak:** Balázsné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kupán Árpád, Lőrincz Lóránd-Péter, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. **Szerkesztőségi elérhetőségek:** Harangszó, 410001, Oradea (Nagyvárad), str. Moscovei (Szilágyi Dezső u.) nr. 14. Tel.: 0259/416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, www.harangszo.blogspot.com. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem őrünk meg és nem küldünk vissza. **Lapterjesztés:** 0259-435-386 (Igazgatótanácsi Hivatal). Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentzi Kertész Ábrahám nyomdájában. **Felelős vezető:** Wagner Erik.